

„KOLEĘDA” to konkurs tradycji i zwyczajów okresu zimowego, które zachowały się wśród potomków powojennych osiedleńców na Dolnym Śląsku. Mieszkańcy wsi w południowo-zachodniej części Dolnego Śląska zachowali do dziś wiele z tradycji, które wywodzą się z przedwojennych miejsc pochodzenia ich rodziców i dziadków. Bogatyńska „Kolęda” jest jedną z nielicznych inicjatyw pokazujących ich różnorodność.

Konkurs stanowi zwyczajowe zakończenie okresu kolędowania i przedstawia stan zachowania tradycji w wioskach, z których przyjeżdżają uczestnicy. Jest to jedna z nielicznych okazji, by zapoznać się z różnorodnością tradycji obecnych w dolnośląskich wioskach.

„KOLEĘDA” wzmacnia poczucie tożsamości kulturowej mieszkańców Dolnego Śląska, integruje społeczności lokalne wokół wartości kultury tradycyjnej, a także zacieśnia więzy w ramach dobrosąsiedzkiej współpracy transgranicznej.

Tegoroczna, XXX edycja Międzynarodowego Przeglądu Zespołów Kolędniczych i Śpiewaczych „KOLEĘDA ‘2025” - Konkurs Tradycji odbyła się **1 lutego br.** w Bogatyńskim Ośrodku Kultury i trwała od godz. 12⁰⁰ do 19³⁰, a jego program realizowany był w następującym porządku:

CZĘŚĆ I - godz. 12.00 - 14.30

Konkursowe prezentacje autentycznych tradycji w wykonaniu wiejskich zespołów śpiewaczych i obrzędowych.

godz. 12.00 Oficjalne i uroczyste otwarcie Przeglądu.

Prezentacje konkursowe CZĘŚĆ I w kategoriach:

- tradycyjne stoły świąteczne z zestawem potraw wigilijnych i zapustnych,
- plastyka obrzędowa towarzysząca pokazom kulinarnym.

CZĘŚĆ II - godz. 14.30 - 15.30

Gościnnie, specjalny występ **ZESPOŁU GÓRALI CZADECKICH „POJANA” z Piławy Dolnej.**

Zespół Górali Czadeckich „POJANA” jest jednym z najstarszych zespołów folklorystycznych w Polsce kultywującym tradycje muzyki i tańca Górali Czadeckich. Powstał w 1958 r. dzięki ogromnej potrzebie Polaków zamieszkałych niegdyś na Bukowinie, którzy po dwustuletnim pobycie na obczyźnie powrócili do Ojczyzny.

„POJANA” jest laureatem NAGRODY IM. OSKARA KOLBERGA za zasługi dla kultury polskiej.

„TRADYCJE GÓRALI CZADECKICH” zostały wpisane na prestiżową KRAJOWĄ LISTĘ NIEMATERIALNEGO DZIEDZICTWA KULTURY

CZĘŚĆ III - godz. 12.00 - 17.30

Konkursowe prezentacje autentycznych tradycji w wykonaniu wiejskich zespołów śpiewaczych i obrzędowych.

godz. 15.30 Prezentacje konkursowe CZĘŚĆ II w kategorii:

- prezentacje sceniczne:
ludowych kolęd i pastorałek, widowiska „HERODY”, tradycyjnej oracji życzeniowej

Jury w składzie:

1. **Henryk Dumin** antropolog kultury - przewodniczący jury
2. **Katarzyna Szafrńska** etnolog - członek jury
3. **Ignacy Dumin** etnolog - członek jury, sekretarz

po zapoznaniu się z prezentacjami 9 zespołów z terenu Dolnego Śląska, z Górnych Łużyc w Niemczech i Libereckiego Kraju w Czechach postanowiło przyznać następujące nagrody w wyszczególnionych poniżej kategoriach konkursowych:

I

W kategorii tradycyjnych stołów świątecznych z zestawem potraw wigilijnych i zapustnych przyznano:

- Nagrodę Główną „ZŁOTY SMAK” w wysokości 700 złotych

Zespołowi „DZIAŁOSZYNIANIE” z Działoszyna

- 3 równorzędne PIERWSZE NAGRODY w wysokości po 600,00 złotych przyznano zespołom:

1. „LASOWIANIE” z Pieńska
2. „ROZMARYN” z Markocic
3. „ŻELISZOWIANIE” z Żeliszowa

- 3 równorzędne DRUGIE NAGRODY w wysokości po 500,00 złotych przyznano zespołom:

1. „JARZĘBINA” ze Skorzynic
2. „MARYSIENKI” z Radostowa
3. „WALISZOWIANIE” z Nowego Waliszowa

Przy ocenie uwzględniono kryteria regulaminowe, w tym – walory smakowe, zestaw przedstawionych potraw i zwyczajowe dekoracje stołów świątecznych

W tej samej kategorii INDYWIDUALNE NAGRODY finansowe w wysokości po 200,00 zł otrzymali autorzy tradycyjnych potrawy świątecznych i typowych dla czasu zapustów:

1. IRENA WŁOS z Działoszyna za barszcz czerwony
2. ELŻBIETA FEDOROWICZ z Żeliszowa za zupę grzybową
3. CELINA SIKORA z Pieńska za pierogi ze śliwkami
4. LIDIA MOLAK z Markocic za łazanki z kapustą
5. ALICJA ZABAWA ze Skorzynic za kulebiak z grzybami
6. LUCYNA FRANKOWSKA z Nowego Waliszowa za pierogi ze śledziem
7. KAZIMIERZ KLISZCZ z Radostowa za karpia w zalewie octowej

Członkowie Zespołów:

- dfb-Regionalverband Sachsen Ost e.V. FRAUEN- und FAMILIENZENTRUM Zittau
- KABINET TROJZEMÍ - středisko Husitské diakonie

otrzymali nagrody rzeczowe.

II

W kategorii prezentacji scenicznych

• za prezentację ludowych kolęd i pastorałek:

- 3 równorzędne PIERWSZE NAGRODY w wysokości po 500 złotych przyznano zespołom śpiewaczym:

1. „DZIAŁOSZYNIANIE” z Działoszyna
2. „JARZĘBINA” ze Skorzynic
3. „WALISZOWIANIE” z Nowego Waliszowa

- DRUGĄ NAGRODĘ w wysokości 400 złotych otrzymały:

„MARYSIENKI” z Radostowa

- 3 równorzędne TRZECIE NAGRODY w wysokości po 300 złotych przyznano zespołom śpiewaczym:

1. „LASOWIANIE” z Pieńska
2. „ROZMARYN” z Markocic
3. „ŻELISZOWIANIE” z Żeliszowa

• za widowisko „HERODY”

- nagrodę finansową w wysokości 400 zł przyznano grupie kolędniczej

1. z zespołu „WALISZOWIANIE” z Nowego Waliszowa

• za tradycyjną orację życzeniową

- jury uhonorowało nagrodą finansową w wysokości 240 zł

1. MARIĘ KOZIOŁ z Markocic

III

Ponadto nagrody za plastykę obrzędową towarzyszącą pokazom kulinarnym (choinki, pająki...)
przyznano :

- 3 równorzędne nagrody w wysokości po 200 złotych zespołom:

1. „LASOWIANIE” z Pieńska
2. „ROZMARYN” z Markocic
3. „WALISZOWIANIE” z Nowego Waliszowa

- nagrodę w wysokości 100 złotych zespołowi:

1. „JARZĘBINA” ze Skorzynic.